

Raport ewaluacyjny projektu ODECHNIJ Z KULTURĄ

Realizacja: Fundacja Ładne Historie

PLAN EWALUACJI

1. Wprowadzenie
2. Cel ewaluacji
3. Metody i narzędzia
4. Wnioski
5. Rekomendacje
6. Podsumowanie

1. Wprowadzenie

Projekt posłużył wypracowaniu modelu zmiany kulturowej w odniesieniu do organizacji wydarzeń z uwzględnieniem dostępności dla rodzin dotkniętych niepełnosprawnością. Pozwolił na przedstawienie autentycznych potrzeb i problemów z dostępnością kultury dla tej grupy odbiorców. Poprzez wywiady prowadzone z uczestnikami, ale również z ich opiekunami, z pracownikami DPS-ów oraz we współpracy z partnerami, zajmującymi się na co dzień osobami z niepełnosprawnościami, wypracowaliśmy pewne rozwiązania, które stosujemy już sami, ale również chcemy je szeroko propagować wśród zainteresowanych twórców kultury. Pragniemy przyczynić się do zmiany podejścia na temat dostosowywania wydarzeń do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, ich rodzin i opiekunów tak, by tworzone w przyszłości inicjatywy i projekty nie były oparte na założeniach, które są nieaktualne lub ich bezpośredni odbiorcy nie uczestniczą w procesie planowania ((nic o nas bez nas).

2. Cel ewaluacji

Celem ewaluacji była ocena realizacji działań stworzonych i przeprowadzonych na potrzeby projektu „Odetchnij z kulturą”. Ewaluacja jest więc próbą znalezienia odpowiedzi na pytanie, czy nasze działania i oferta kulturalna przygotowana z myślą o osobach z niepełnosprawnościami, które są niestety często wykluczane z życia artystyczno-kulturalnego, przyniosła spodziewane rezultaty. Wnioski płynące z podsumowania projektu, chcieliśmy również wykorzystać, przygotowując propozycje rozwiązań dla organizatorów kultury, zainteresowanych tworzeniem dostępnego programu kulturalnego w swoich organizacjach.

3. Metody i narzędzia

Metody i narzędzia, jakimi posłużyliśmy się podczas badania ewaluacyjnego:

- regularne spotkania zespołu projektowego
- obserwacja uczestnicząca podczas realizowanych działań
- kwestionariusze online wypełniane przez osoby współpracujące przy projekcie (np. muzyków, instruktorów, terapeutów, osób zapewniających opiekę wytchnieniową)
- kwestionariusze online wypełniane przez rodziców uczestniczących w projekcie
- wywiady ustne z rodzicami uczestniczącymi w projekcie
- warsztat ewaluacyjny z udziałem zespołu projektowego

Na tej podstawie sformułowaliśmy wnioski na temat warunków, jakie powinny spełniać wydarzenia kulturalne, zakładające udział osób z niepełnosprawnościami, którymi podzieliliśmy się z partnerami projektu.

4. Wnioski

Prezentujemy wnioski przedstawione w formie techniki: analiza SWOT opisując:

- elementy oceniane najwyżej
- zalety realizowanego projektu
- co udało się zrealizować najlepiej
- jakie obszary wymagają modyfikacji

- największe szanse projektu
- trudności, jakie pojawiły się w trakcie realizacji zadania

Mocne strony	Słabe strony
<p>Uwagi zgłoszone przez osoby z zespołu projektowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Integracyjny potencjał projektu. - Duża ilość osób zainteresowanych w Świdnicy. - Grupa wsparcia, jaka zawiązała się na warsztatach filmoterapii, długie i emocjonalne dyskusje po filmach. - Wartościowy, dedykowany program kulturalny dla dzieci i osób z niepełnosprawnościami. - Zaangażowanie partnerów, wspólne rozwiązywanie trudności, wysoka jakość współpracy. 	<p>Uwagi zgłoszone przez osoby z zespołu projektowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Frekwencja uczestników we Wrocławiu. - Niepewność co do obecności uczestników, co do ilości osób na kolejnych zajęciach (we Wrocławiu). - Duża rotacja uczestników. - Pomieszczenia, w których odbywały się warsztaty filmoterapii, nie były odpowiednio przygotowane, brakowało wygodnych siedzisk, nie było możliwości zorganizowania przestrzeni w inny, bardziej odpowiadający formule sposób.
<p>Uwagi zgłoszone przez osoby współpracujące przy poszczególnych działaniach (w tym z ramienia partnerów):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Przeprowadzono efektywną konsultację, dotyczącą diagnozy potrzeb osób z niepełnosprawnością w środowisku wrocławski, zasobów wykorzystywanych w projekcie. Udało się zrealizować zadania zgodnie z harmonogramem poprzez udostępnienie dostosowanej i dostępnej infrastruktury budynku, w którym realizowano działania. - Przeprowadzono efektywnie 	<p>Uwagi zgłoszone przez osoby współpracujące przy poszczególnych działaniach (w tym z ramienia partnerów):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pandemia ograniczyła możliwość bliskiego kontaktu z muzykami podczas koncertu. - Największe trudności wynikały z dużej rozbieżności między możliwościami i potrzebami poszczególnych uczestników. Bardzo trudno było dopasować działania tak, by każdy mógł wynieść z nich coś wartościowego (zajęcia arteterapii). - Jedną z trudności był dźwięk i techniczne kwestie. Następnym razem dobrze byłoby mieć głośniki większe lub bardziej wydajne

zaproponowaną kampanię informacyjną, poprzez wykorzystanie komunikatorów społecznościowych i strony www.ostoja.org.pl oraz nośników tradycyjnych- tablica ogłoszeń.

- Uczestniczyłam tylko w przepięknym koncercie. Uważam, że koncerty muzyczne trzeba nadal rozwijać.

- Udało nam się zrealizować ciekawe projekty artystyczne; poznaliśmy lepiej uczestników i mogliśmy dopasować nasze działania do ich potrzeb i możliwości.

- Sprawdzała się forma otwartych spotkań, do których każdy mógł dołączyć.

- Bardzo podoba mi się formuła muzykoterapii dla rodzin, to jest duża wartość.

- Komunikacja, organizacja, atmosfera, podejście do dzieci - wszystko na najwyższym poziomie.

- Byliśmy pod wrażeniem, jak nasze dzieciaki zareagowały na kontakt z muzyką na żywo. Było to cudowne doświadczenie.

- Dzięki zaangażowaniu całego zespołu i aktywności uczestników udało nam się zrealizować wszystkie zakładane projekty artystyczne oraz wykonać ćwiczenia wspierające różne obszary funkcjonowania (w ujęciu biopsychospołecznym) wykorzystując różnorodne formy arteterapii.

- Uczestnicy byli zaangażowani, przychodziła stała grupa i nawet ci początkowo sceptyczni powracali. Udało się też puszczanie bajki dorosłym, bo po pokazie dyskusja była jedną z najbardziej

(filmoterapia).

- Koncert, który planowo miał być plenerowy, ostatecznie odbył się pod dachem.

Uwagi zgłoszone przez osoby uczestniczące w projekcie:

- Przy warsztatach filmoterapii zabrakło jakiegoś drobnego poczęstunku, 3 godz. to długo.

- Twarde krzeselka do oglądania filmów.

- Jedyną niedogodnością była odległość, ale i tak będziemy przyjeżdżać.

- Przydałyby się wygodniejsze miejsca do siedzenia w czasie sesji relaksu (fotele, kanapa).

żywych.

Uwagi zgłoszone przez osoby uczestniczące w projekcie:

- Podobało mi się to, że dzieci miały swoje zajęcia a opiekunowie swoje.
- Spotkanie z innymi rodzicami OzN z zapewnioną opieką dla dzieci, atmosfera, wspólny problem, prowadząca Aga z dużą empatią, uśmiechem i pasją, ciekawa forma terapii grupowej przez puszczenie filmów „w temacie”.
- Nowa forma spędzania czasu poza domem przez osoby niepełnosprawne bez towarzyszenia im opiekunów/rodziców. Możliwość spotkania się, ciekawego spędzenia czasu i wymiany doświadczeń przez opiekunów/ rodziców.
- Atmosfera była cały czas bardzo przyjazna.
- Rozmowa z innymi rodzicami mającymi niepełnosprawne dzieci.
- Nowe znajomości, świadomość niebicia samemu z problemem opieki nad OzN.
- Obejrzenie filmów, o których się nie pisze, a które poruszają ważne tematy.
- Odpoczynek od dziecka, które było pod dobrą opieką, spokojne obejrzenie filmów i rozmowa o nich.
- Nowe znajomości - moje i dziecka.

Szanse	Zagrożenia
<p>Uwagi zgłoszone przez osoby z zespołu projektowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nowe znajomości, relacje, budowanie trwałych relacji uczestników między sobą, ale i z nami - osobami realizującymi projekt, które mogą owocować kolejnymi wspólnymi realizacjami. - Wspierająca się społeczność rodziców i opiekunów - grupa wsparcia. - Zaangażowanie osób z niepełnosprawnościami w ciekawe, twórcze, rozwijające zajęcia, będące dla nich prawdziwą odskocznią od codzienności - szansa na stałą, wartościową ofertę warsztatów realizowanych równoległe dla dwóch zainteresowanych grup: osób z niepełnosprawnościami i ich rodziców i opiekunów. <p>Uwagi zgłoszone przez osoby współpracujące przy poszczególnych działaniach (w tym z ramienia partnerów):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Warto łączyć filmy z dyskusją o emocjach, poglądach i dodawać do tego elementy relaksacji/uważności. Warto robić też podsumowania z uczestnikami po seansach, by zebrać ich pomysły na nowe działania i zauważyć, na co położyć nacisk w planowaniu w przyszłości. - Wspaniali wykonawcy, duża empatia wobec osób niepełnosprawnych. 	<p>Uwagi zgłoszone przez osoby z zespołu projektowego:</p> <ul style="list-style-type: none"> - panująca pandemia i związane z nią ograniczenia - stan zdrowia uczestników (osób z niepełnosprawnościami) - czynniki zewnętrzne, na które nie mogliśmy mieć wpływu: takie jak pogoda ważna przy organizacji koncertów plenerowych, ale także mająca wpływ na frekwencję na warsztatach organizowanych w okresie od września do listopada - brak ciągłości wynikający z braku dofinansowania - ze względu na konieczność zapewnienia w znacznie większym stopniu niż w innych projektach, rozwiązań związanych z dostępnością, w tym zapewnienia opieki wytchnieniowej, co pociąga za sobą duże koszty, których nasza organizacja nie jest w stanie samodzielnie pokryć. <p>Uwagi zgłoszone przez osoby współpracujące przy poszczególnych działaniach (w tym z ramienia partnerów):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Szeroka oferta rynku wrocławskiego okazała się mocno konkurencyjna, co przysporzyło trudności z rozszerzeniem grupy docelowej.

5. Rekomendacje

Doświadczenie, jakie zdobyliśmy realizując projekt, będący uszytą na miarę potrzeb osób z niepełnosprawnościami ofertą kulturalną, nauczyło nas i pokazało, że planując działania, zawsze należy brać pod uwagę opinie i zdanie zainteresowanych. Osoby, do których kierujemy swoje propozycje, dzięki możliwości wypowiedzenia się i zgłoszenia swoich pragnień, zdecydowanie chętniej i częściej biorą w nich udział. Oferta tworzona nie dla, ale z osobami bezpośrednio zaangażowanymi, staje się ich ofertą i ma zupełnie inny odbiór społeczny.

Tworząc inicjatywę, warto zwrócić uwagę na kilka najbardziej istotnych, z naszego punktu widzenia kwestii, które wpływają na jakość organizacyjną jak i merytoryczną realizowanych projektów:

- odpowiedni wybór miejsca, w którym odbywa się projekt - zarówno pod kątem dostępności architektonicznej samej przestrzeni jak i obszaru/terenu (miejscowości), na których planujemy swoje działania.
- przemyślany wybór terminów: dni i godzin działań, a także czas trwania poszczególnych zajęć/warsztatów/spotkań, uwzględniających specyfikę cyklu życia osób z niepełnosprawnościami,
- wspólnie ustalany zakres poszczególnych czynności przy działaniach, takich jak np.: warsztaty, pokazy, prelekcje, dopasowany do możliwości manualnych i motorycznych uczestników,

Planując wydarzenia, dobrą praktyką jest również posiadanie alternatywnego planu na wypadek nieoczekiwanych zdarzeń i okoliczności, jakie mogą mieć miejsce. Takie dodatkowe zabezpieczenie np.: w postaci zadaszanej sali przy okazji planowania koncertu plenerowego czy zaproszenie do przeprowadzenia warsztatów więcej niż jednego specjalisty, pozwala nam unikać stresujących sytuacji i bezpiecznie kontynuować działania, bez konieczności odwoływania wydarzeń i zmian w harmonogramie.

6. Podsumowanie

Pomyślnie zrealizowaliśmy wszystkie założone cele i rezultaty, pomimo konieczności działania w pandemicznej rzeczywistości, nie było potrzeby przekładania terminów spotkań czy odwoływania zajęć. Projekt w całości odbył się w warunkach stacjonarnych w dwóch placówkach: We Wrocławiu w siedzibie Stowarzyszenia Ostoja na Rzecz Osób z niepełnosprawnościami a w Świdnicy w przestrzeniach Warsztatów Terapii Zajęciowej. Była to pilotażowa edycja projektu, a więc tym bardziej istotna, ponieważ pozwoliła nam na weryfikację założeń opracowanych na podstawie diagnozy potrzeb, którą posłużyliśmy się przy tworzeniu programu projektu.

Formuła, w której jednocześnie dbamy o potrzeby kulturalne, twórcze i wytchnieniowe osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin sprawdziła się doskonale. Na podstawie wyciągniętych wniosków z ewaluacji wprowadziliśmy natomiast korekty w programie kolejnej edycji projektu - na przykład zmianę miejsca realizacji części działań z Wrocławia na Dzierżoniów, czy też lepsze dopasowanie programu zajęć arteterapeutycznych do faktycznych potrzeb i możliwości uczestników, a także do warunków panujących w lokalach, którymi dysponujemy. Kolejna, druga edycja projektu została przygotowana na podstawie wyciągniętych wniosków i ponownie aplikowaliśmy o przyznanie środków w ramach Programu Kultura Dostępna.

Dofinansowano ze środków Ministra Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu pochodzących z Funduszu Promocji Kultury – państwowego funduszu celowego.

Środki finansowe MKiDN pochodzące z Funduszu Promocji Kultury wynoszą 97 000 zł. Całkowita wartość zadania 129 500 zł.

